

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. V. Argumenta Petri de Marcâ circa Metropoliticæ & Patriarchicæ dignitatis ab Apostolis factam institutionem confutantur ab Elliesio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

De Alexandrino & Romano Patriarchis rem extra dubium esse, utpote qui non modò Metropolitanos, sed uniuersos Patriarchatus sui Episcopos ordinassent. Jus porrò ordinandi Metropolitanos intrà Palæstinam *actione 7. Concil. Chalcedon.* delatum esse Ierosolymitano Præsuli. Ipsos denique Patriarchas solitos fuisse ordinari ab Episcopis ex Diocesi uniuersa, præcipue uero ex ea provincia, cujus Metropolis erat Patriarchalis sedes, convocandis. Qua de re plura uideri possunt apud Eliesium *præsenti §. 13.*

17. *Quintò.* De posterioribus Patriarcharum prærogatiuis, Concilij scilicet convocandi potestate, & super totam Diocesim inspectione, obseruat Eliesius *in fine dict. §. 13.* uix ullam posse difficultatem esse. Nam statim, atque recurus datus est à Synodo Provinciae ad Synodum Diocesanos, uelut in Concilio Chalcedonensi *can. 9.* extat sancitum, haud fuisse dubium, quin Patriarchæ jus habuerint, Episcopos ad Concilium invitandi. Cætera uero iura inspectionis, seruatâ eadem proportione, ita competere Patriarchæ super Diocesim, sicuti Metropolitanò conueniunt supra Provinciam. Nullum porrò Patriarcham habuisse maiorem in suâ Diocesi potestatem; quam Alexandrinum. Nam præter omnium Episcoporum ordinationes, adeo fuisse ab ipso dependentes ceteros Episcopos, ut nihil maioris momenti sine ipso facere auderent. Hinc in Concilio Chalcedonensi *actione 4. Aegypti* Episcopos adeo enixè obtestari Patres Concilij, ne ad subscriptionem fidei sine Archiepiscopo adigantur, quia extra sententiam & iussum ipsius nihil eiusmodi facere poterant.

§. IV.

An Metropolitana, aut Patriarchica dignitas fuerit à Christo, uel Apostolis instituta?

18. **D**uas hæc dere sententias profert Eliesius, *cit. Dissert. 1. §. 6.* Sunt enim, inquit, nonnulli, qui Metropolitanicam & Patriarchicam dignitatem uelint à Christo institutam fuisse: alij uero ab Apostolis id factum esse, autumant: quam sententiam tuetur Petrus de Marca. Placeat proinde in primis uidere, in quo censu prædictas sententias habeat ille Theologus.
19. *Primò.* Metropolitanicam, aut Patriarchicam dignitatem à Christo institutam fuisse, ad instar meri commenti, omni uerisimilitudinis umbrâ carentis habet *prædictus* Eliesius ex sequenti argumento. Christus enim extra Judæam non prædicauit, nec ulla Gentium urbes, quamdiu uixit, uel per se, uel per suos ad fidem conuertit. Dici ergo non potest, eum de facto Metropoles & Patriarchias instituisse.
20. Si affirmetur, Christum Apostolis præcepisse, ut post conuersionem gentium Metropolitanos & Patriarchas instituerent: hoc etiam gratis fingit, contendit idem Eliesius,

cùm nullum eiusmodi præceptum sive in scriptis Litteris, sive in antiquorum Patrum monumentis extet. Exordiendo namque à primâ Ecclesiæ institutione, Apostoli præcipue orbis partes peragrârunt, nulli aut urbi, aut loco ad dicti. Apostolis plures accessere comites ejusdem laboris ac ministerij participes, quales erant Paulus, Barnabas, Crescens, & Thimotheus: qui Ecclesias innumeras fundarunt, & ut inquit Clemens Romanus in *epistola ad Corinth.* tam eorum, qui crederent, quam qui credituri erant, Episcopos & Diaconos constituerunt. Ubi uero illi è uiris excessere, qui ab ipsis Apostolis constituti erant, in defunctorum locum ab alijs celebribus uiris cum consensu totius Ecclesiæ uel tum Episcopi, tum ministri constituti sunt, quin legatur, fuisse uel Metropoles, uel Patriarchias erectas.

Secundò. Pergit Author *præsatus*, fatendum quidem esse, Apostolos in aliquibus locis diutius esse demoratos, uel quia ita placebat Ecclesiarum illarum, in quibus degebant, status, uel quia iam senio confecti, satis multas Ecclesias fundarunt. Sic namque Ioannes extremo uitæ tempore substitit Ephesi, unde Ecclesias Asiæ regebat, ceteris Episcopis Apostolicâ dignitate superior: uel denique quia Ecclesias quasdam præ ceteris elegerunt, in quibus mori uoluerunt, ut Petrus & Paulus Romanam. Negari quoque non potest, quin Apostolis ceteris, quos constituerant, Episcopis quodammodo superiores fuerint, ut de Paulo uidere est, qui Corinthios tantè reprehendit auctoritate. Verùm de his non est quæstio, sed hoc unum controvertitur *Utrum Apostoli aliquibus Ecclesijs à se fundatis, illarumque Episcopis peculiaria quedam, ut privilegia præ ceteris, & in ceteris concesserint, illarumque Patriarchatum, Exarchatum & Provinciarum divisionem instituerint?*

§. V.

Argumenta Petri de Marca circa Metropolitanicam & Patriarchicam dignitatis ab Apostolis factam institutionem constanter ab Eliesio.

Primò. Hic Præsul Parisiensis *lib. 6. de concordia cap. 1.* contendit, Apostolos Orbem Ecclesiasticum in Provincias distribuisse ad exemplum dispositionis civilis. Copias asserti sui probationem desumit ex auctoritate sanctorum Petri & Pauli, quorum primus scribens ad novos Christianos *Epist. 1. cap. 1.* compellat eos per Provincias Ponti, Galatæ, Cappadociæ, Bithyniæ & Asiæ; alter uero distinguit Ecclesias Macedoniæ, & Asiæ.

Verùm Eliesius *cit. §. 6.* reponit, hanc probationem non probare, Ecclesiarum in Provincias distributionem ab Apostolis institutam fuisse: sed tantum distinctas fuisse Ecclesias, propter distinctionem Urbium & Provinciarum. Ecclesias quippe nihil aliud esse, quam fideles; cum ergo fideles in va-

rijs provincijs degerent, non potuisset Petrum melius designare illos, ad quos scribebar, quam Provinciarum istarum nominibus.

24. *Secundò.* Idem de Marca loc. cit. asseverat insuper, Apostolos, cum Ecclesias distribuissent in Provincias, habuisse in animo, ut in ijs Corpus Episcoporum statueretur sub præsidentia Episcopi Metropoleos. Probat id ex illo Pauli Epist. ad Titum. cap. 1. Reliqui te Crete, ut constituas Presbyteros. Quibus verbis putat Marca, probari Metropolitanam institutionem.

25. Verum Elliesius admodum levem dicit isthanc rationem. Si quid enim valeat, probabit, Apostolos Metropolitanos fuisse illarum omnium Provinciarum, in quibus Episcopos ordinabant. Sed posito, Titum præsuisse toti Insulæ Crete, hinc tamen inferri nequit, Metropolitanam dignitatem ab Apostolis institutam fuisse, hoc enim privilegium erat Tito peculiare, nulli Sedi, aut Urbis alij. Adhæc non est omnino certum, Presbyteros illos à Tito institutos, fuisse Episcopos, sed unicus fortassis in Crete Titus erat Episcopus, cæteri omnes Presbyteri tantum. Nec refert, quod Paulus Presbyteros istos statim dicat Episcopos, nomen enim Episcopi tam potest convenire Presbytero eorum animarum habenti, quam nomen Presbyteri Episcopo.

26. *Tertiò.* Præactam intentionem suam conatur Marca ulterius ostendere ex eo, quod in Asia quondam fuerit Corpus Episcoporum in modum provinciarum; uti colligitur ex Apocalypsis cap. 1. ubi litteræ scriptæ sunt septem Angelis, seu septem Episcopis Asiæ, quorum unus erat Ephesinus.

27. At Elliesius reponit, hoc argumentum nullius esse momenti. Quantumvis enim Joannes in Apocalypsi inter omnes Asiæ Episcopos compellet septem: hinc minime licet concludere, institutam tunc fuisse Metropolitanam dignitatem. Addit idem Elliesius, nullius quoque roboris esse isthanc consequentiam; quæ ex eo, quod Paulus instruens Asianos, scripserit ad incolas Ephesinæ urbis, quæ Asiæ Metropolis est. Et licet Apostolus hic in actis legatur Ephesi per triennium esse commoratus; haud tamen concludere hinc fas est, Metropolitanam Ecclesiæ dignitatem fuisse ab ipso institutam.

28. *Quarò.* Idem de Marca ex eo, quod urbs Corinthiorum fuit Metropolis Achajæ, sicque adeo Paulus Epistolam ad Corinthios scribens, hanc non pro illis duntaxat, sed pro fratribus etiam, qui erant in Achajæ, exaratam volverit; hinc subinfert, speciale Metropolitanæ juris à Paulo observati argumentum deprimi posse.

29. Verum Elliesius hanc consequentiam confutans reponit, concesso etiam, quod Paulus luam ad Corinthios Epistolam, non his duntaxat, sed etiam fratribus Achajæ, cujus erat Metropolis Corinthus, scriptam voluerit, et inde tamen haud confici, propositam fuisse Paulo, ut Corinthi Episcopus jura Metropolitanæ in omnem Achajam obtineret, sed quam universis Achajæ civibus scribe-

bat Epistolam, ideo à Paulo inscriptam fuisse ad Corinthios, quia urbs illa notior erat, facileque poterat Corinthiorum operâ illa pervenire ad Achaïorum omnium notitiam.

Pergit Elliesius, idem dari posse responsum ad simile exemplum petiti ex Epistola ad Thessalonicenses, in quâ Paulus simul ad omnes Macedonia fratres scribit. Hæc etenim & alia ejusmodi probant solummodo, illas urbes, in quibus erant sitæ Ecclesiæ, fuisse Metropoles; easque primas ac maximas totius Provinciarum: at Ecclesias ipsas Metropolitanas fuisse, minime demonstrat. Hæc igitur est inter Elliesium & Petrum de Marca concertatio, cujus judicium relinquo Lectori, meam hæc de re sententiam inferri adducturus.

30. *Quintò.* Pergit Elliesius asseverare, non magis probabilem Patriarchatum institutionem asserri ab ijs, qui volunt, eas sedes, quas Petrus fundavit, esse Patriarchicas, atque hæc de causa Romanæ, Antiochenæ, & Alexandrinæ Ecclesijs jura Patriarchica esse concessa. Nam si inde repetenda esset Patriarchatum dignitas, innumera forent Patriarchales Sedes, quia innumeras Petrus fundavit, & rexit Ecclesias. Unde inferri ille Parisiensis Theologus, latum esse discrimen inter Apostolicam sedem & Patriarchalem. Nam multa Ecclesiæ, quas Apostoli instituerunt & rexerunt, dici possunt, & olim dictæ sunt Apostolicæ, non item Patriarchicæ. Sic enim Tertullianus in lib. de præscriptionibus. *Peregre,* inquit, *Ecclesias apostolicas, apud quas ipse adhuc Cathedra Apostolorum suis locis præsentatur.* Inter quas nominat Corinthum, Philippos, Thessalonicam, Ephesum, quæ Sedes Patriarchales nec sunt, nec unquam fuerunt: quin etiam Ierosolymitana, in quâ Christus tamdiu habitavit, & in qua non modo Petrus, sed cæteri Apostoli primis Ecclesiæ temporibus sederunt, primitus non fuit Patriarchalis: quam tamen Augustinus contra litteras Petilianæ lib. 2. cap. 5. non veretur facere Apostolicam. Econtra verò Alexandrina Ecclesia, quam Marcus Petri discipulus, non ipse Petrus fundavit & rexit, secundum habuit inter Patriarchales sedes locum, quem deinceps Constantinopolitana obtinuit. Ergo Patriarchalis dignitas non repetitur a dignitate eorum, qui Ecclesias fundaverunt, & primi rexerunt.

S. VI.

Quantumvis provinciarum ac Diocæceion Ecclesiasticarum dispositio facta esset ad formam politici regiminis: jurium tamen ac prerogativarum seu Metropolitanarum, seu Patriarchalium institutio in altioris rationis principium foret reducenda.

31. *Primo.* Elliesius cit. *Dissertatione i. S. 7.* hæc de re ita disseruit. Nemo, inquit, non novit, Imperium Romanum in Regiones & Provincias distributum fuisse, & Regionum